

ETHDIARI

Numerò 103
Dimars 11 de mai 1999

HUELHETON

DIARI

D'ARAN

Prètz: 50 pessetes

APAREISHEN EN SALARDÚ PINTURES MURAS DETH SÈGLE XVI

Dues especialistes deth talhèr de Restauracion d'Art de Sant Cugat deth Valhès an descurbit es pintures originaus deth 1584 qu'ornen era vòuta deth presbitèri dera glèisa de Sant Andreu de Salardú

Es trabalhs de restauracion, que comencèren hè dus ans e que finalizaràn en 2000, consistissen, entre d'outes causes, a trèir era capa de ges que caperaue es parets deth temple e assolidar e protegir es pintures muras.

Hònts eclesiastiques an informat qu'an apareishut jos eth ges es imatges de diuersi sants, entre eri Jeròni, Agustin, Ambròs e Gregòri Magne, toti eri pintadi en an 1584. Un viatge restaurades completament es pin-

tures, es dues techniques deth talhèr de Sant Cugat se desplaçaràn enes pròplèus setmanes entà Unha, tara glèisa a on descurbiren en 1996 ues pintures de gran interès artistic e istoric.

En 1998 ja se hec ua primèra restauracion e apareishec un Pantocrator e diuerses figures de sants, que poderie èster era pintura murau mès antiga e de mès valor artistic de tota era Val d'Aran, segontes es madeishes hònts.

ERA COMISSIÒN EUROPEÀ QUANTIFIQUE ETH CÒST DETH CONFLICTE DE KOSÒVO EN 5.300 MILIONS DE DOLARS

Era Comission Europèa hec ager en Brussèlles ua primèra quantificacion des despenses globaus dera crisi de Kosòvo, que poderien arribar tàs 3.000 o 5.300 milions de dolars s'eth conflicte auesse ua durada de nau mesis. Er executiu presentèc aguestes chifres deuant deth Conselh de ministres d'Economia e Finances.

Brussèlles prevé qu'era guèrra pogue durar entre quate e nau mesis, segontes qu'informèren hònts comunitàries. Sus aguesta basa, er executiu estime entre 350 e 778 milions de dolars era ajuda umanitària qu'aurà de mobilizà-se e entre 2.000 e 3.000 milions de dolars, es hons des quaus aurà de dotà-se eth programa de rehabilitacion, entà un periòde de tres ans.

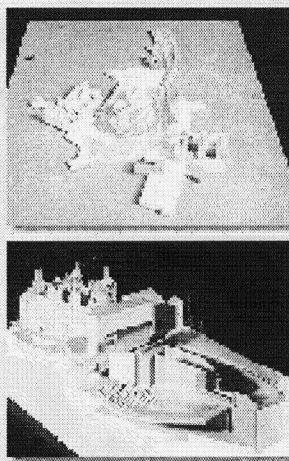
Ad açò i calerie híger era ajuda macroeconomica entàs Balcans, que se concedirie pendent un an, que serie entre 650 e 1.500 milions de dolars cossent tamb era durada deth conflicte, quate o nau mesis, coma prevé er executiu comunitari.

Peth sòn costat, eth ministre espanyòl d'Economia, Rodrigo Rato, assegurèc ager en Brussèlles que "er esfòrç economic que se hèsque pera Union Europèa serà considerable", mès afirmèc que "non aurà efèctes significatius en creishement".

ES LABORISTES ESCOCESI NEGÒCIEN UA COALICION TAMB ES LIBERAUS DEMOCRATES

Era data limit entath nomentament de Donald Dewar coma pròplèu ministre escocés ei dijaus. Entad aquerò, eth Partit Laborista d'Escòcia sage de formar ua coalicion tamb es liberaus democrates. Es laboristes

Eth líder laborista escocés, Donald Dewar, futur ministre principau e eth 'numerò un' des liberaus democrates en Escòcia, Jim Wallace, comencèren delànet un dialòg exploratòri sus ua possibla coalicion de govèrn, mès es converses plies se celebrauen ager en Edimborg. Enes eleccions autonòmiques deth darrèr dijaus es seguidors de Dewar obtengueren 59 des 129 escons deth Parlament escocés, seguidi deth Partit Nacionalista Escocés tamb 35 e deth Partit Conservador tamb 18. Es liberaus democrates artenheren 17 escons, en tot qu'es 'verds', eth Partit Socialista Escocés e er independent Dennis Canavan treigueren un escon cadun.

Maqueta deth nau edifici deth Parlament Escocés qu'actuaument se bastís per equip der arquitecte catalan Enric Miralles

Es laboristes s'estimen mès negociar tamb es liberaus democrates en lòc de governar en minoritat, sustot perque andús partits an politiqes en comun. Totun, es converses pòden presentà-se malaisides e pòden dificultar eth calendari entath nomentament de Dewar coma ministre principau, previst entà dijaus que ven.

Es trebus se centren enes matricules entara educacion superiora, que vò suprimir eth Partit Liberau Democrata en Escòcia entà facilitar er accés d'un màger nombre d'escocesi tara universitat. Aguest plaçament ei er opausat ath des laboristes, que la vòlen mantier pr'amor qu'era sua supression poderie prebotjar grèus problèms de pressupòst tath sector educatiu en Escòcia. Hònts liberaus democrates dideren qu'er ahèr des matricules educatiues ei prioritari entath sòn partit e que se tractaue d'un tèma 'non-negotiable'.

s'an vist obligadi a negociar tamb es liberaus democrates dempús de non arténher era majoria absoluta enes eleccions autonòmiques que se heren dijaus passat tath Parlament escocés.

EDITORIAU

CANDIDATS TARA LINHA DE GESSUDA

S'a barrat eth plaç entà presentar es listes electoraus tàs pròplèus eleccions tath Conselh Generau, tàs municipaus e tàs eleccions tath Parlament Europèu; tanben s'a acabat er enòrme 'tapatge' qu'es partits an creat, entre *bastidors*, entà arténher candidats tàs sues pròpies listes. I a agut partits qu'enquiath darrèr minute encara cercauen desesperadament candidats e non pas tà aumplir era lista o tà trobar acompanyants simbolicos de viatge, senon tà entestar aguesta lista.

Supausam qu'era frasa "non i a mès cera qu'era que crème" o "i a çò que i a" ei ua des desencuses nacionaus mès tengudes, maugrat que tà desencusar çò qu'ei indesencusable, qu'ei que tostemp s'improvisè e qu'ara arremassam çò que s'a deishat de hèr per part de totes es tendéncies politiqes, qu'ei premanir joeni entara foncion publica en tot dà-les era oportunitat de formacion e de practica ath madeish temps que se les escotaue e potenciaue es sues preocupacions.

D'un costat se mensprèe era politica e eth politic, e d'oute quauqu'uns punhalarien qui siguesse entà pr'amor d'arténher o mantiené-se ena *poltrona*.

Sigue coma sigue, mos trobaram enes listes es dus pòles: es politics 'dinosauras' e es politics '*pipiolos*'. Entre miei i aurà es gestors, qu'inclús quauqu'uns d'eri s'estimen mès presentà-se coma 'gestors-coordinadors' de politiqes sectoriaus que coma politics, e qu'ei logic e licit que mos demanem ce

qué hèn en ua lista electorau que per definicion ei politica. Calerà veir eth nòm des candidats entà investigar a hons e informar ath legedor de çò que passe en cada 'casa'. Perque arrés a agut un camin de ròses. Serà bon entèner qui compòse era lista, en quina circoscripcion e quin lòc aucepe ena lista cada candidat, e tanben serà interessant veir qui non ei ena lista.

I a agut causes sonades: er alcalde Calbetó n'a protagonizat ua; mès eth sindic Barrera e eth sòn parent, eth deputat Boya, n'an protagonizat un auta. Com Quique Vidal e es sòns antics companhs o es d'Unitat d'Aran e eth sòn acòrd tamb es socialistes catalans.

A estat ua batèsta qu'a deishat 'victimes' peth camin e qu'ara longa o ara cuerta serà un problèma que condicionarà era 'arena' politica dera Val.

Era primèra distorsion que s'observè ei era prioritat que quauque partit da as eleccions municipaus en repòrt as deth Conselh Generau. Quauqu'uns perque es candidats de tostemp e es líders an primèr aspiracions municipalistes que pas nacionaus. Quauqu'uns perque era realitat e es possibilitats electoraus les obligue a replegà-se a competir de veritat coma alcaldables, mès d'outi perque açò dera realitat nacionau d'Aran non se la cren; tad a eri eth Conselh Generau qu'ei simplament un conselh comarcau de gestion administrativa.

Tanben ei un panorama penós entà Aran eth des eleccions tath Parlament Europèu. Quauque aranés ei en cap de lista entàs europèes? Qu'ac calerà veir. E plan mos temem que non. Ei que ne tansevolh non i aurà cap de candidat entàs europèes qu'aucepe un lòc ne que sigue de *florero*, ei a díder, es qu'aucupen lòcs que segur que non gessen?

Malurosament ei en ua batèsta electorau quan es opcions politiqes demoren mès vedibles tamb es sues deficiéncies pr'amor des sòns pactes intèrns e extèrns. Mès tanben, çò qu'ei vedible son es mancances nacionaus d'Aran. E ei que mos trobaram aguest còp es eleccions mès desnacionalizadas que jamès. Totes es opcions de partit qu'opèren en país son sucursalizadas, o per Barcelona o per Madrid o per Lhèida.

Tamb toti aguesti condicionants, calerà veir com es candidats -e sustot es nau e nauíssims candidats- se relacionaràn tamb era premsa. Perque serie ua paradoxa que s'auessen apuntat -didem'ac figuratiuament- 'a ua companhia de dança entà barar en un escenari' e alavetz refusèssen parlar tamb es miei perque eri o eres non vòlen gèsser enes papèrs, ei a díder, 'gèsser tar escenari'. Es eleccions obliguen a qu'es politics siguen en un aparador, e ath delà obliguen, agrade o non, a atier era premsa per molt canalhessa que se la veigue perque, utilitzant era frasa "espòrt nacionau deth país": ei çò que i a.

